

Potilasohje januskinaasin (JAK)-estäjän aloituksesta

versio 11.12.2021

JAK-estäjän aloitusta harkitaan, kun perinteisillä reumalääkityksillä ei saavuteta riittävää vastetta tai haittavaikutusten vuoksi näitä ei voida käyttää riittäväillä annoksilla.

JAK-estäjä eli januskinaasin estäjä vaikuttaa reumaattiseen tulehdusreaktioon estämällä sitä voimistavien useiden välittäjäaineiden (sytokiiniin) vaikutuksen soluihin. Seurauksena on oireiden lievittyminen sekä sairauden etenemisen ja nivelvaurioiden estyminen. Teholtaan ja haittavaikutusprofiililtaan JAK-estäjät vastaavat pitkälti biologisia lääkkeitä. JAK-estäjät ovat suun kautta otettavia lääkkeitä.

JAK-estäjät ovat kalliimpia kuin perinteiset reumalääkkeet. Kelan vuosiomavastuu eli lääkekatto on korvattujen lääkekustannusten kalenterivuositainen yläraja (v. 2021 579,78 €), joka täyttyy yleensä ensimmäisellä ostokerralla. Kun vuosiomavastuu ylittyy, loppuvuoden ajan jokainen korvattava valmiste maksaa 2,50€ omavastuun verran. Tarvittaessa taloudellisista asioista on mahdollisuus keskustella sosiaalityöntekijän kanssa.

Ennen lääkehoidon aloitusta

- Otetaan laboratorioskokeita kuten hepatiitti- ja HIV-vasta-aineet ja tuberkuloosikoe sekä tarvittaessa keuhkojen röntgenkuva.
- Rokotussuoja on tarkastettava omasta terveyskeskuksesta. Voimassa on oltava rokotusohjelman mukaiset rokotteet ja influenssarokotetta suositellaan otettavaksi vuosittain. Koronarokotusta suositellaan kaikille reumatauteja sairastaville. Lisäksi lääkäri kirjoittaa reseptin pneumokokkirokotteesta, joka ostetaan apteekista ja pistetään omassa terveyskeskuksessa.

- Hampaiston tulee olla kunnossa (hammaslääkärikäynti viimeisen vuoden sisällä eikä parhaillaan hammastulehdukseen viittavia oireita). Tarvittavat hammashoidot tehdään ensisijaisesti terveyskeskuksessa.
- Lääkäri tekee B-lausunnon lääkityksen korvattavuudesta ja se lähetetään Kelaan. Korvauksen myöntämisen jälkeen saat postitse uuden Kela-kortin.
- Saat kirjallista ja suullista tietoa aloitettavasta lääkkeestä.

Hoidon alkaessa

- Ole yhteydessä reumapoliklinikalle lääkitykseen liittyvien seurantakokeiden järjestämiseksi, kun Kela on myöntänyt lääkekorvattavuuden ja aloita JAK-estäjä ohjeiden mukaan
- Yleensä aiempi käytössä ollut reumalääkitys jatkuu JAK-estäjän ohessa

Hoidon aikana

- Tauota lääke kuumeisten tai sairaalahoitoa vaativien infektioiden ajaksi
- Lääke tauotetaan leikkausten yhteydessä
- Pidä huolta hampaiston ja suun kunnosta omahoidolla ja säännöllisillä hammaslääkärikäynneillä
- Käy seurantaverikokeilla reumapoliklinikan ohjeiden mukaan
- Lääkekorvattavuus on voimassa 5 vuoden ajan kerrallaan, jonka jälkeen se on uusittava hoidon jatkuessa (tarkista voimassaolo KELA-kortista)

Lue lisää

- [Reumatalo](#)